

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ

КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор
з науково-методичної та
навчальної роботи

О.Б. Жильцов

2018 р.

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

4.1.1. ВДС.1.01 ПЕДАГОГІКА І ПСИХОЛОГІЯ ВИЩОЇ ШКОЛИ

Навчальний модуль: Психологія вищої школи

Спеціальність 025 Музичне мистецтво

II-й освітній рівень (магістерський)

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА Ідентифікаційний код 02136554	
Начальник відділу моніторингу якості освіти	
Програма № <u>0188/18</u>	
<u>Жильцов</u> (підпис)	(прізвище, ініціали)
« »	20 <u>18</u> р.

Київ - 2018

УДК 159.9
ББК 74.580

Педагогіка і психологія вищої школи. Навчальний модуль: Психологія вищої школи. Робоча навчальна програма [для студентів спеціальності 025 Музичне мистецтво, II-й освітній рівень (магістерський)] / Уклад. О.О. Музика. – К.: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2018. – 15 с.

Розробник:

Музика Олена Оксентівна – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки та психології Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри педагогіки та психології

Протокол від “10” січня 2018 року № 5

Завідувач кафедри педагогіки та психології

Г.І. Іванюк

Заступник директора з науково-методичної та навчальної роботи

М.А. Машовець

© О.О. Музика, 2018 рік

© КУ імені Бориса Грінченка, 2018 рік

І. ОПИС НАВЧАЛЬНОГО МОДУЛЯ

Найменування показників	Спеціальність	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
<p>Кількість кредитів, відповідних ECTS: 3 кредити</p> <p>Кількість змістових модулів: 3 модулі</p> <p>Загальна кількість годин: 90 годин</p> <p>Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 години</p>	<p>025 Музичне мистецтво</p> <p>II-й освітній рівень (магістерський)</p>	<p>Вибіркова дисципліна</p> <p>Рік підготовки: 5-й.</p> <p>Семестр: 10-й</p> <p>Аудиторні заняття – 24/12 годин, з них:</p> <p>лекції (теоретична підготовка) – 12/8 годин</p> <p>семінарські заняття – 6/2 годин</p> <p>практичні заняття – 6/2 годин</p> <p>модульний контроль - 6 годин</p> <p>самостійна робота - 30/78 годин</p> <p>види контролю - екзамен – 10 семестр</p> <p>сем. контроль - 30 годин</p>	

II. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОГО МОДУЛЯ

Метою викладання навчального модуля «Психологія вищої школи» є ознайомлення студентів із актуальними проблемами розвитку особистості викладача та студента у сучасній вищій школі, теоретичними та методологічними основами вивчення навчально-професійної діяльності та процесів професіоналізації; формування професійно орієнтованих знань, умінь, навичок та психологічної готовності до їх застосування в педагогічній практиці.

Завдання:

- оволодіння студентами категоріально-термінологічним апаратом психології вищої школи, засвоєння основних понять та розвиток професійного мислення;
- формування знань про закономірності функціонування та розвитку особистості на різних етапах професіоналізації, у навчально-професійній діяльності зокрема;
- реалізація системного підходу до висвітлення проблем розвитку особистості в освітньому середовищі вишу;
- розвиток загальних (інформаційної, комунікативної, самоосвітньої) та професійних (соціально-психологічної, рефлексивної) компетентностей.

Студенти мають знати:

- основні закономірності розвитку особистості студента як суб'єкта навчально-професійної діяльності та специфіку науково-педагогічної діяльності викладача;
- особливості функціонування й розвитку пізнавальної, емоційної, вольової сфер особистості, у студентському віці зокрема;
- розвиток інструментальної та мотиваційно-ціннісної сфер особистості в процесі професіоналізації;
- індивідуально-психологічні властивості, спрямованість особистості та їх вплив на процеси професіоналізації;
- психологічні особливості взаємодії викладача і студентів;

- моральні засади міжособистісних стосунків та педагогічної взаємодії;
- психологічні механізми навчальних і виховних впливів на особистісний і професійний розвиток.

Студенти мають **уміти**:

- аналізувати сутність психічних процесів в залежності від факторів, що на них впливають;
- здійснювати психологічний аналіз ефективності навчально-професійної діяльності у вищій школі;
- уміти аналізувати конфліктні ситуації й знаходити конструктивні шляхи їх залагодження та вирішення;
- уміти вивчати й аналізувати сформованість власних професійних умінь і якостей;
- інтерпретувати дослідницькі результати, робити висновки, працювати над програмою саморозвитку;
- застосовувати психологічні знання у практичній роботі.

III. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОГО МОДУЛЯ

Змістовий модуль I.

ПСИХОЛОГІЯ СТУДЕНТА

Тема 1. Психологія студентського віку

Поняття про студентський вік. Психологічна характеристика студентського віку як періоду пізньої юності або ранньої дорослості. Соціальна ситуація розвитку та проблема провідної діяльності. Суперечливості та кризи студентського віку.

Вищий навчальний заклад як інститут соціалізації та професіоналізації особистості студента. Адаптація студента до навчання у вищій школі. Потреби та мотиви навчання. Типологічні особливості сучасних студентів.

Психологія студентської групи. Психологічні особливості студентської групи та її структура. Розвиток студентської групи у процесі навчання. Міжособистісні стосунки в студентській групі. Проблема лідера та лідерства. Виникнення конфліктів та шляхи їх залагодження та розв'язання.

Тема 2. Розвиток особистості у навчально-професійній діяльності

Поняття про навчально-професійну діяльність. Навчально-професійна діяльність як провідна, її основні ознаки. Студент як суб'єкт навчально-професійної діяльності. Роль мотивації в навчально-професійній діяльності. Зовнішня та внутрішня мотивація. Організація самостійної навчально-пізнавальної діяльності студентів. Психологічні передумови і показники успішності студентів у навчально-професійній діяльності.

Змістовий модуль 2.

ПСИХОЛОГІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ВЗАЄМОДІЇ

Тема 3. Психологія викладача вищої школи

Психологія особистості та діяльності викладача вищої школи. Педагогічний професіоналізм діяльності викладача. Педагогічна творчість та її

особливості. Академічні та педагогічні здібності. Психологічні засади референтності та авторитетності викладача вищої школи.

Тема 4. Педагогічна взаємодія викладача і студентів

Психологічна характеристика педагогічної взаємодії в системі «викладач – студент». Педагогічне спілкування як форма контактної педагогічної взаємодії. Труднощі та бар'єри в професійно-педагогічному спілкуванні викладачів і студентів.

Педагогічна взаємодія і розвиток автономності, компетентності, особистої відповідальності студентів за результати виконання навчально-професійної діяльності. Психологічний аналіз суперечностей і конфліктів у педагогічній взаємодії, шляхи їх запобігання. Особливості педагогічного конфлікту. Умови запобігання та шляхи вирішення педагогічного конфлікту. Навчання майбутніх педагогів вирішенню педагогічних конфліктів. Викладач як стратег і тактик організації процесу педагогічної взаємодії.

Змістовий модуль 3.

ПСИХОЛОГІЯ ПРОФЕСІОНАЛІЗАЦІЇ

Тема 5. Професіоналізація і розвиток особистості

Загальна характеристика процесу професіоналізації. Професійне навчання як необхідний етап професіоналізації у студентському віці. Особливості професіоналізації особистості студента у навчально-професійній діяльності. Професіоналізація особистості студента як вікове психічне новоутворення.

Розвиток професійної спрямованості, загальних та спеціальних здібностей. Професійне становлення особистості студента як майбутнього фахівця з вищою освітою. Сучасні вимоги до особистості фахівця з вищою освітою та завдання професіоналізації студентів. Фахова компетентність як показник психологічної готовності студента до професійної діяльності.

Тема 6. Чинники професіоналізації студентів

Ціннісно-мотиваційні чинники професіоналізації студентів. Вимоги педагогів та соціальні очікування. Особистісні цінності та ціннісне ставлення до професійної діяльності. Зовнішня і внутрішня мотивація та її вплив на процеси професіоналізації. Ефективні та неефективні стратегії професіоналізації.

Особливості розвитку ціннісно-мотиваційної сфери студентів. Діагностичні можливості та обмеження застосування тесту сенсожиттєвих орієнтацій Д.О. Леонтьєва, методики діагностики мотиваційної структури особистості В.Е. Мільмана, опитувальника внутрішньої мотивації Р. Раяна, методики вивчення цінностей особистості Ш. Шварца.

IV. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА МОДУЛЯ 1 «Психологія вищої школи»

Разом: 90 год. (лекції – 12 год., семінарські заняття – 6 год., практичні заняття – 6 год., самостійна робота – 30 год., модульний контроль – 6 год., сем. контроль – 30 год.)

Семестр	11 семестр					
Модулі	Змістовий модуль I. ПСИХОЛОГІЯ СТУДЕНТА		Змістовий модуль II. ПСИХОЛОГІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ВЗАЄМОДІЇ		Змістовий модуль III. ПСИХОЛОГІЯ ПРОФЕСІОНАЛІЗАЦІЇ	
Кількість балів за модуль	61 бал		59 балів			
Лекції	1	2	3	4	5	6
Теми лекцій 6 балів	Психологія студентського віку 1 бал	Розвиток особистості у навчально-професійній діяльності 1 бал	Психологія викладача вищої школи 1 бал	Педагогічна взаємодія викладача і студентів 1 бал	Професіоналізація і розвиток особистості 1 бал	Чинники професіоналізації студентів 1 бал
Теми семінарських та практичних занять 66 бали	Психологія студента та студентської групи 11 б.	Мотивація навчально-професійної діяльності 11 б.	Психологія референтності та авторитетності викладача 11 б.	Психологія конфлікту 11 б.	Ціннісно-мотиваційні чинники професіоналізації студентів 11+11 б.	
Самостійна робота 30 б.	5	5	5	5	5	5
Поточний контроль 75 балів	Модульна контрольна робота 1 25 балів		Модульна контрольна робота 2 25 балів		Модульна контрольна робота 3 25 балів	
Підсумковий контроль	Екзамен (електронне тестування)					

Дисципліна з ПМК 177 : 60 = **2,95**

V. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОГО МОДУЛЯ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма								Заочна форма				
	усього	у тому числі						Семестровий контроль	у тому числі				
		л	с	пр	лб	с.р.	мкр		усього	л	с	пр	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Змістовий модуль 1. ПСИХОЛОГІЯ СТУДЕНТА													
Тама 1. Психологія студентського віку	9	2	2			5			12				10
Тема 2. Розвиток особистості у навчально-професійній діяльності	11	2	2			5			12	2	2		10
Модульний контроль	2						2						
Разом за змістовим модулем 1	20	4	4			10	2		24	2	2		20
Змістовий модуль 2. ПСИХОЛОГІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ВЗАЄМОДІЇ													
Тема 3. Психологія викладача вищої школи	9	2	2			5			12				10
Тема 4. Педагогічна взаємодія викладача і студентів	9	2		2		5			12	2			12
Модульний контроль	2						2						
Разом за змістовим модулем 2	20	4	2	2		10	2		24	2			22
Змістовий модуль 3. ПСИХОЛОГІЯ ПРОФЕСІОНАЛІЗАЦІЇ													
Тема 5. Професіоналізація і розвиток особистості	7	2				5			22	2		2	18
Тема 6. Чинники професіоналізації студентів	11	2		4		5			20	2			18
Модульний контроль	2						2						
Разом за змістовим модулем 3	20	4		4		10	2		42	4		2	36
Іспит								30					
Усього годин	90	12	6	6		30	6	30	90	8	2	2	78

VI. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Психологія студента та студентської групи	2
2	Мотивація навчально-професійної діяльності	2
3	Психологія референтності та авторитетності викладача	2

VI. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Психологія конфлікту	2
2	Ціннісно-мотиваційні чинники професіоналізації студентів	4

VII. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Кількість балів
1	Психологія студентського віку	5	5
2	Розвиток особистості у навчально-професійній діяльності	5	5
3	Психологія викладача вищої школи	5	5
4	Педагогічна взаємодія викладача і студентів	5	5
5	Професіоналізація і розвиток особистості	5	5
6	Чинники професіоналізації студентів	5	5
	Разом :	30	30

VIII. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Лекції, семінарські заняття, практичні заняття, самостійна робота (опрацювання теоретичних питань, основних понять, робота зі словником, конспектування першоджерел), підготовка повідомлень (за бажанням студента).

ІХ. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний тестовий контроль (на кожному практичному занятті), усне опитування (на кожному семінарському занятті), письмове опитування, реферати (за вибором), модульні контрольні роботи, іспит.

Х. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Поточне тестування та самостійна робота									
Форми роботи	Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3		Макс. балів	Іспит	Сума
	T1	T2	T3	T4	T5	T6			
Лекції	1	1	1	1	1	1	6	40	100
	11	11	11	11	11	11			
Семінарські та практичні заняття	11	11	11	11	11	11	66		
Самостійна робота	5	5	5	5	5	5	30		
МКР	25		25		25		75		
Всього:							177	Іспит	100
Всього – 177 б. РК – 2,95									

Шкала оцінювання

Рейтингова оцінка	Значення оцінки	Оцінка за шкалою університету
A	Відмінно – високий рівень знань (умінь) у межах обов’язкового матеріалу з можливими незначними недоліками	90 – 100 балів
B	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) у межах обов’язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок	82 – 89 балів
C	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) із незначною кількістю помилок	75 – 81 балів
D	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності	69 – 74 балів
E	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)	60 – 68 балів
FX	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань із можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання	35 – 59 балів
F	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням курсу – низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни	1– 34 балів

XI. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

- опорні конспекти лекцій;
- мультимедійні презентації;
- ілюстративні матеріали;
- навчальні посібники;
- робоча навчальна програма.

ХІІ. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Подоляк Л.Г. Психологія вищої школи: підручник / Л.Г. Подоляк, В.І. Юрченко. – К.: Каравела, 2014. – 360 с.
2. Подоляк Л.Г. Психологія вищої школи: практикум / Л.Г. Подоляк,
3. В.І. Юрченко. – К.: Каравела, 2008. – 336 с.
4. Дьяченко М.И. Психология высшей школы: уч. пособ. / М.И. Дьяченко, Л.А. Кандыбович, С.Л. Кандыбович. – Мн.: Харвест, 2006. – 416 с.

Допоміжна

1. Музика О.О. Потребово-ціннісна детермінація становлення музично обдарованої особистості // Ціннісна детермінація становлення обдарованої особистості: монографія / За ред. О. Л. Музики. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2017. – С. 177-191.
2. Музика О. О. Референтні стосунки у розвитку потребово-мотиваційної сфери студентів із ознаками музичної обдарованості / О. О. Музика // Актуальні проблеми психології: Збірник наукових праць Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України. Т. VI: Психологія обдарованості. – Випуск 12. – Київ-Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2016. – С. 144-155.
3. Приходько Ю.О., Юрченко В.І. Психологічний словник-довідник: Навчальне видання. – К.: Каравела, 2011.
4. Психологічні засади розвитку обдарованої особистості в освітньому середовищі: методичний посібник / За ред. О. Л. Музики. – Київ-Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2015. – 146 с.
5. Современная психология мотивации / Под ред. Д. А. Леонтьева. – М.: Смысл, 2002. – 343 с.
6. Старчеус М. С. Личность музыканта / М. С. Старчеус. – М.: Моск. гос. консерватория им. П. И. Чайковского, 2012. – 846 с.
7. Тенденції професійного розвитку вчителів у країнах Європейського Союзу і Сполучених Штатах Америки: монографія / Дяченко Л.М., Марусинець М.М., Пазюра Н.В., Постригач Н.О., Пилинський Я.М. – Київ: Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України, 2016. – 282 с.

Інформаційні ресурси

1. Електронний репозиторій КУБГ <http://elib.kubg.edu.ua>
2. Інституційний репозиторій КУБГ <http://elibrary.kubg.edu.ua/>

Робоча програма навчальної дисципліни

«Педагогіка і психологія вищої школи»

Навчальний модуль: Психологія вищої школи

Укладач: Музика Олена Оксентівна – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки та психології Київського університету імені Бориса Грінченка

Педагогіка і психологія вищої школи. Навчальний модуль: Психологія вищої школи. Робоча навчальна програма [для студентів спеціальності 025 Музичне мистецтво, II-й освітній рівень (магістерський)] / Уклад. О.О. Музика. – К.: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2018. – 15 с.